

Innst. O. nr. 49

(2005-2006)

Innstilling til Odelstinget fra næringskomiteen

Ot.prp. nr. 67 (2005-2006)

Innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i foretaksregisterloven, enhetsregisterloven og regnskapsloven (gjennomføring av rådsdirektiv 2003/58/EF)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Hovudinnhaldet i proposisjonen

I proposisjonen foreslår Nærings- og handelsdepartementet endringar i lovene for Føretaksregisteret og Rekneskapsregisteret som følgje av rådsdirektiv 2003/58/EF av 15. juli 2003. Direktivet endrar rådsdirektiv 68/151/EØF om krav til offentlighet for visse selskapsformer (første selskapsrettsdirektiv).

I tillegg foreslår departementet enkelte andre endringar for å effektivisere registreringa, også i lova for Einingsregisteret, i forhold til bruk av elektronisk kommunikasjon.

Første selskapsrettsdirektiv stiller krav om offentleggjering av sentrale selskapsopplysningar for å verne tredjeperson og selskapsdeltakarar. Opplysningar om storleiken på selskapskapitalen, årsrekneskap, stiftingsdokument og vedtekter skal registrerast i eit offentleg register og kunngjerast offentleg. Første selskapsrettsdirektiv er gjennomført først og fremst ved lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak og opprettinga av Føretaksregisteret. Årsrekneskapen o.a. blir registrert i Rekneskapsregisteret.

Endringsdirektivet, rådsdirektiv 2003/58/EF, moderniserer første selskapsrettsdirektiv i tråd med den teknologiske utviklinga, og inneber m.a. at registrering av selskapsopplysningar, offentleggjering og avlevering av informasjon frå Føretaksregisteret og Rekneskapsregisteret skal kunne skje elektronisk.

Dette er i hovudsak oppfylt ved dei elektroniske tenestene til Brønnøysundregistra.

Med utgangspunkt i dagens Altinn skal det utviklast ein felles portal for elektroniske tenester til næringslivet frå det offentlege. Departementet legg vidare stor vekt på å sikre samordna tenester, å sikre tempo i utviklinga og å sikre at utviklinga samsvarer med bedriftene sine ønske og behov.

Regelverket må tilpassast for i størst mogleg grad å leggje til rette for effektiv elektronisk samhandling. Forslaga i proposisjonen er eit ledd i dette arbeidet, i tillegg til at krava i direktivet vert gjennomført. Hovudinnhaldet i proposisjonen er:

- Det er behov for enkelte oppdateringar i lovverket med omsyn til elektronisk avlevering av selskapsopplysningar og dokument frå registra. I einingsregisterlova blir det foreslått at ein skal ha rett til å få elektronisk kopi av registrerte dokument og rett til elektronisk stadfesting på slike kopiar frå registeret.
- I samsvar med krav i direktivet blir det foreslått ein rett i føretaksregisterlova og rekneskapslova til frivillig å kunne registrere og kunngjere selskapsopplysningar som er omsette til det språket ein ønskjer av dei offisielle språka til Fellesskapet. Vel selskapet å kunngjere ei slik omsetjing, er det ansvarleg overfor tredjeperson dersom det er manglande språkleg samsvar mellom dei obligatoriske norskregistrerte opplysningane og frivillig kunngjorde omsetjingar. Kontrollansvaret til registeret omfattar berre dei norskregistrerte opplysningane.
- I samsvar med krava i direktivet foreslår vi at plikta for dei næringsdrivande til å ta inn visse opplysningar om føretaket (organisasjonsnummer mv.) i visse typar dokument skal gjelde uavhengig av kva medium dokumenta finst på, og også på eventuelle heimesider.

- Oppstillinga av kva for dokument opplysningsplikta omfattar i føretaksregisterlova, blir føreslått justert for å få samsvar med tilsvarande føresegn i einingsregisterlova.
- Direktivet opnar for at det offentlege kan påleggje elektronisk innrapportering. Frå det offentlege si side vil det vere ressursparande å påleggje alle næringsdrivande å sende inn dokument og opplysningar elektronisk, og det vil vere med på å effektivisere registreringa. Det vil også vere til fordel for brukarane, mellom anna når det gjeld saksbehandlingstid. Departementet føreslår at ein tek inn ein heimel til å gi forskrift om elektronisk innrapportering i føretaksregisterlova, einingsregisterlova og rekneskapslova.
- Departementet føreslår elles ein forskriftsheimel om forenkla underskriftskrav ved elektronisk innrapportering av endringar i adressa til føretaket/eininga og kontaktinformasjon i føretaksregisterlova og einingsregisterlova.
- Ein føreslår at kravet om å stadfeste gjenpartar ved innsending til registrering blir oppheva.

1.2 Høyring

Høyringsnotatet vart sendt på høyring 24. november 2005 med høyringsfrist 1. februar 2006. Det vart sendt ut eit tillegg til høyringa 13. januar 2006 med forslag til endring i rekneskapslova, med frist 10. februar 2006.

Desse instansane har hatt merknader til forslaget: Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Finansdepartementet, Brønnøysundregistra, Datatilsynet, Kredittilsynet, Statistisk sentralbyrå, Finansnærings Hovedorganisasjon, Sparebankforening, Handels- og Servicenærings Hovudorganisasjon, Næringslivets Hovudorganisasjon og Norske Autoriserte Regnskapsføreres Forening.

Høyringsinstansane er i hovudsak positive til dei føreslåtte endringane. Fleire er positive til tilrettelegging for auka bruk av elektronisk kommunikasjon og meiner det vil innebere ei betring av dei elektroniske tenestene til Brønnøysundregistra.

Merknadene blir behandla under kvart enkelt forslag i kapittel 3 i proposisjonen.

1.3 Administrative og økonomiske konsekvensar

Ei gjennomføring av direktivet medfører behov for endringar i delar av dei tekniske løysingane ved Føretaksregisteret og Rekneskapsregisteret, m.a. må løysingar for elektroniske signaturar kome på plass.

Direktivforslaget om å tillate registrering og kunngjering av omsetjingar kan føre til at fleire dokument må registrerast. Dette kan gi ein mindre auke i arbeidsoppgåvene for Føretaksregisteret og Rekneskapsregisteret.

For dei næringsdrivande vil det ikkje vere særlege kostnader i samband med det å gjennomføre opplysningsplikter som er fastsette i direktivet. Det er primært snakk om å gi opp tidlegare gitte opplysningar på nye medium. Ein del føretak har alt i dag dei aktuelle opplysningane på internettsidene sine.

Elles vil det vere store fordelar ved ein fullverdig elektronisk kommunikasjon, både for det offentlege og dei næringsdrivande.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Sigrun Eng, Silvia Kristoffersen Kosmo, Sigvald Oppebøen Hansen og Arne L. Haugen, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kielland Asmyhr, Kåre Fostervold og Øyvind Korsberg, fra Høyre, Torbjørn Hansen og Petter Løvik, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingvild Vaggen Malvik, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn, fra Senterpartiet, lederen Lars Peder Brekk, og fra Venstre, Gunn Berit Gjerde, viser til at i det i lovene for Foretaksregisteret og Regnskapsregisteret foreslås enkelte endringer som gjennomføres som en følge av et rådsdirektiv som endrer første selskapsrettsdirektiv (68/151/EØF). Komiteen viser også til at det foreslås enkelte andre endringer som vil bidra til å effektivisere registreringsplikten, herunder i loven for Enhetsregisteret.

Komiteen viser til at endringsdirektivet, rådsdirektiv 2003/58/EF, moderniserer regelverket i tråd med den teknologiske utviklinga, og innebærer bl.a. at registrering, kunngjøring og avlevering av informasjon skal kunne skje elektronisk. Komiteen støtter dette, og ser det som positivt at det kommer endringer som forenkler og effektiviserer innsending av og tilgang til opplysninger om selskap.

Komiteen viser til at flere av de krav som følger av direktivet, i praksis blir ivaretatt i dag. Komiteen støtter at det foreløpig ikke innføres krav om elektronisk innrapportering fra næringsdrivende til registrene, siden ikke alle bedrifter har enkel tilgang til elektronisk kommunikasjon. Komiteen er tilfreds med at overgangsordninger vil bli vurdert i forbindelse med innføring av forskriften.

Komiteen viser også til at næringslivet har stadig flere steder i lovverket hvor det stilles krav til opplysninger, og påpeker at like krav til opplysninger må formuleres likt i ulike regelverk.

Komiteen ser det som positivt at det, med utgangspunkt i Altinn, skal utvikles en felles portal for elektroniske tjenester til næringslivet fra det offentlige. Komiteen er tilfreds med at Regjeringen prio-

riterer arbeidet med forenkling og tilrettelegging for næringslivet høyt, og viser til at det i denne forbindelse er avgjørende med et godt samarbeid mellom alle etater som har tjenester til næringslivet.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at det vil være ressursparende dersom alle næringsdrivende sender inn dokumenter og opplysninger elektronisk. Disse medlemmer mener man først må bruke positive stimulerings tiltak for å legge grunnlag for en frivillig overgang til elektronisk innrapportering før det kan bli aktuelt med pålegg. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til at flere norske bedrifter fremdeles ikke har tilgang til PC og Internett. På dette grunnlag mener disse medlemmer at et pålegg om elektronisk innrapportering vil kunne medføre uholdbart store ekstra utgifter for mange bedrifter.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens innstilling fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre følgende

vedtak til lov:

om endringer i foretaksregisterloven, enhetsregisterloven og regnskapsloven (gjennomføring av rådsdirektiv 2003/58/EF)

I

I lov av 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjer ein desse endringane:

§ 4-1 nytt fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi regler som pålegger de registreringspliktige elektronisk innsending til registeret.

§ 4-3 nytt andre ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra underskriftskravene i første ledd for melding om adresseendring og for endring av opplysninger om telefonnummer, telefaksnummer og andre elektroniske adresser.

§ 4-4 første ledd bokstav a–c skal lyde:

Som vedlegg til melding etter § 4-1 skal følge:

- a) *Gjenpart* av stiftelsesdokument og *utskrift* av protokollen fra generalforsamlinger som viser meldte opplysninger i aksjeselskap, allmennaksjeselskap, annet selskap med begrenset ansvar, forening og annen innretning; selskapsavtalen for ansvarlig selskap, kommandittselskap og europeisk økonomisk foretaksgruppe, selskapsavtalen for interkommunalt selskap, for stiftelser, stiftelsesdokumentet eller den disposisjonen som ellers danner grunnlaget for stiftelsen, og gjenpart av vedtak om opprettelse av regionalt helseforetak og helseforetak.

- b) *Gjenpart* av stiftelsesdokumentet og protokoll fra senere foretaksmøter som viser meldte opplysninger i statsforetak.

- c) *Utskrift* av protokoll som viser valg av styremedlemmer, observatører og revisor.

§ 6-2 sjette ledd skal lyde:

Registerføreren skal kunngjøre opplysninger som nevnt i rådsdirektiv 68/151/EØF med endringer ved rådsdirektiv 2003/58/EF gjennom Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon med en gang de er registrert.

Ny § 6-3 skal lyde:

(Registrering og kunngjøring av selskapsopplysninger og dokumenter på Fellesskapets offisielle språk)

Aksjeselskap og allmennaksjeselskap har rett til å få registrert og kunngjort selskapsopplysninger og dokumenter som nevnt i artikkel 2 i rådsdirektiv 68/151/EØF med endringer ved artikkel 3a i rådsdirektiv 2003/58/EF på ethvert av Fellesskapets offisielle språk.

I tilfelle av manglende samsvar mellom dokumenter og opplysninger offentliggjort på registerets offisielle språk og oversettelser som er kunngjort frivillig, kan sistnevnte ikke påberopes overfor tredjeperson. Tredjeperson kan påberope seg oversettelser som er offentliggjort frivillig, med mindre selskapet godtgjør at tredjeperson kjente til den versjonen som er gjenstand for obligatorisk offentliggjøring.

§ 10-2 første ledd første punktum skal lyde:

Et foretaks *hjemmesider på Internett, brev og forretningsdokumenter, uavhengig av hvilket medium de forefinnes på*, skal inneholde foretakets organisasjonsnummer og foretaksnavn.

§ 10-2 andre ledd første punktum skal lyde:

Et aksjeselskaps og et allmennaksjeselskaps *hjemmesider på Internett, brev og forretningsdokumenter, uavhengig av hvilket medium de forefinnes på*, skal i tillegg angi det register der selskapet er registrert, selskapsform, hovedkontor og eventuelt at selskapet er under avvikling.

§ 10-2 andre ledd annet punktum blir oppheva.

II

I lov av 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret gjer ein desse endringane:

§ 3 nytt tredje ledd skal lyde:

Krav i eller i medhold av loven her om underskrift eller om at klage, underretning eller liknende skal gis skriftlig, er ikke til hinder for bruk av elektronisk kommunikasjon.

§ 8 nytt syvende ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra underskriftskravene i første ledd for melding om adresseendring og for endring av opplysninger om telefonnummer, telefaksnummer og andre elektroniske adresser.

§ 12 nytt tredje ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi regler som pålegger de registreringspliktige elektronisk innsending til registeret.

§ 22 andre ledd første punktum skal lyde:

Enhver har rett til å få tilgang til og utskrift av opplysninger registrert i Enhetsregisteret, og elektronisk kopi av dokumenter registrert i registeret.

§ 22 nytt tredje ledd skal lyde:

Papirkopier skal bekreftes å være «rett kopi», med mindre rekvirenten gir avkall på bekreftelsen. Utsendelse av elektroniske dokumenter skal skje ved

hjelp av en metode for å autentisere avsender og for å sikre dokumentet mot endring, dersom rekvirenten ber om det.

§ 23 første punktum skal lyde:

En registreringsenhets hjemmesider på Internett, brev og forretningsdokumenter uavhengig av hvilket medium de forefinnes på, skal inneholde enhetens organisasjonsnummer og navn.

III

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap gjer ein desse endringane:

§ 8-2 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Departementet kan fastsette nærmere regler om innsending til Regnskapsregisteret og gi regler som pålegger de regnskapspliktige elektronisk innsending.

§ 8-2 nytt femte ledd skal lyde:

Lov 2. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 6-3 om registrering og kunngjøring av selskapsopplysninger og dokumenter på Fellesskapets offisielle språk gjelder tilsvarende for innsending av oversettelser av årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen.

IV

Lov om endringer i foretaksregisterloven, enhetsregisterloven og regnskapsloven gjeld frå den tid Kongen fastset. Kongen kan setje i kraft dei ulike føresegnene til ulik tid.

Oslo, i næringskomiteen, den 23. mai 2006

Lars Peder Brekk

leder

Arne L. Haugen

ordfører